

Deze presentatie wordt u aangeboden door:

Logopediepraktijk Y.C.M. Verhaart
Behandeling op het gebied van stem, spraak, taal en afwijkende mondgewoonten.

Gierelaar 106
4724 DC
Wouw

Yvonne Berentsen-Verhaart
Logopediste
06-23241558
ycmverhaart@home.nl

Presentatie logopedie

- Wat is logopedie
- Wat behandelt de logopedist
- Hoe verloopt de normale spraaktaalontwikkeling
- Screening en verwijzing
- Vergoeding
- Handige websites
- Filmpje

Wat is logopedie

- Logopedie houdt zich bezig met communicatie.
- Door te praten en te luisteren begrijpen wij elkaar.
- In het dagelijks leven is het spreken onmisbaar.
- Om te spreken moeten wij ademen, gebruiken wij onze stembanden, keel, neus, kaken, tong en lippen. Om te kunnen spreken moeten wij ook kunnen horen, denken en begrijpen. Spreken is dus een ingewikkeld proces. Stoornissen daarin worden door de logopedist behandeld in samenwerking met de huisarts, specialist of tandarts.
- Voor alle problemen die met het spreken en het verstaan te maken hebben, kunt u bij een logopedist terecht.

Wat behandelt de logopedist

- Problemen in de spraakontwikkeling
- Problemen in de taalontwikkeling
- Stotteren
- Afwijkende mondgewoonten
- Problemen met de ademhaling
- Problemen met de stem
- Problemen met het gehoor
- Problemen met het eten en drinken
- Problemen op het gebied van meertaligheid

Problemen in de spraakontwikkeling

- Vertraagde spraakontwikkeling
- Spraakstoornissen zoals:
 - Slissen
 - Lispelen
 - Spraakontwikkelingsstoornis (weglaten van klanken of vervangen van klanken door andere klanken)
 - Algemene articulatiestoornissen zoals het niet goed kunnen uitspreken van een bepaalde klank (zoals de r)

Vervolg problemen in de spraakontwikkeling

- Verbale dyspraxie
- Een spraakstoornis t.g.v. een hersenziekte (zoals Parkinson)
- Een spraakstoornis t.g.v. een hersenbloeding, een herseninfarct of een hersenbeschadiging (na een ongeval)
- Een spraakstoornis t.g.v. een schisis
- Een spraakstoornis t.g.v. een open of gesloten nasaliteit

Problemen in de taalontwikkeling

- De taalontwikkelingsstoornissen bij kinderen:

- Een vertraagde taalontwikkeling
- Een afwijkende taalontwikkeling

(ook: primaire en secundaire tos)

Kenmerken van een taalontwikkelingsstoornis:

1. Het kind kent weinig woorden
2. Het kind heeft vaak moeite om op een woord te komen
3. Het kind vertelt vaak hetzelfde
4. Het kind maakt veel fouten in zijn zinnen
5. Het kind maakt erg korte zinnen
6. Het kind begrijpt vaak niet wat er verteld wordt
7. Het kind klapt dicht, of zegt: "Dat weet ik niet"
8. Het kind is stil en praat weinig
9. Het kind lijkt niet te luisteren
10. Het kind praat met veel denkpauzes, stopwoorden en herhalingen
11. Het kind wordt driftig als het niet begrepen wordt, of zelf iets niet begrijpt

Verskil taalachterstand en taalstoornis

- Bij een taalachterstand verloopt de spraak-taalontwikkeling vertraagd, maar volgens het normale patroon.
- Bij een taalstoornis is het taalverwervingspatroon verstoord. De spraak- taalverwerving verloopt dan in een andere volgorde dan normaal. Dat wil zeggen dat de taal van een kind kenmerken vertoont die normaal niet in die fase van de taalontwikkeling worden gezien.

Vervolg problemen in de taalontwikkeling

- Problemen in het lezen en schrijven
- Afasie
- meertaligheid

Afwijkende mondgewoonten

- Duim- of vingerzuigen
- Bijten op de nagels
- Open monddrag
- Mondademhaling
- Afwijkend slikken
- Tongpersen
- Verkeerde tongligging

Problemen met de ademhaling

- Verkeerde spreekademhaling
- Hyperventilatie
- Stemproblemen
- longproblemen

Problemen met de stem

- Hese stem
- Schorre stem
- Geen stem (afonie)

Dit kan ontstaan door:

- Verkeerd stemgebruik zoals:
 - ✓ Verkeerde houding
 - ✓ Verkeerde ademhaling / mondademhaling
 - ✓ Te luide, zachte, hoge of te lage stem
 - ✓ Te veel spanning in het keelgebied
 - ✓ Stress/ emotie

Vervolg problemen met de stem

➤ Stemmisbruik zoals:

- ✓ Roken
- ✓ Keelschrapen
- ✓ Fluisteren
- ✓ Schreeuwen/gillen
- ✓ Alcoholmisbruik
- ✓ Te weinig drinken
- ✓ Gekke stemmetjes

Vervolg problemen met de stem

- Organische stemproblemen:
 - Stembandknobbeltjes
 - Stembandoedeem
 - Poliepen op de stemband
 - Stembandverlamming
 - Stembandcarcinoom

Problemen met het gehoor

Voor de communicatie is het belangrijk dat het gehoor in orde is. Je moet:

1. Horen wat een ander zegt
2. Horen wat je zelf zegt
3. Als je niet meer kunt horen, is het belangrijk dat je leert liplezen of (ondersteunende) gebarentaal leert gebruiken)
4. Goed kunnen luisteren
5. Op het gehoor klanken kunnen herkennen en weten welke letter bij welke klank hoort.

Vervolg problemen met het gehoor

- Middenoorontsteking:

Als kinderen regelmatig middenoorproblemen met gehoorverliezen hebben (vooral in de eerste levensjaren) dan kunnen zij problemen krijgen in de spraak- en taalontwikkeling.

Een medische ingreep, zoals het plaatsen van middenoorbuisjes, kan noodzakelijk zijn.

Als het gehoor zich herstelt, blijkt dat de achterstand in de spraak- en taalontwikkeling in de regel ook ingehaald wordt. Dit neemt vaak veel tijd in beslag.

Vaak is logopedische behandeling van belang, ook om leermoeilijkheden op schoolleeftijd te voorkomen.

De behandeling bestaat uit:

- ✓ Het trainen van het luisteren en de spraak en taal
- ✓ Het aanleren van de neusademhaling

Problemen met het eten en drinken

Door:

- Afwijkende mondgewoonten
- Gehemeltepleet (schisis)
- Sondevoeding
- Eet- en drinkstoornissen bij kinderen/volwassenen met hersenletsel

Problemen op het gebied van de meertaligheid

Meertalige kinderen kunnen een spraak- en taalachterstand hebben in het Nederlands.

Wanneer er een stoornis of achterstand is in de eerste taal, zal ook de tweede taalontwikkeling verstoord verlopen. Een taalachterstand resulteert vaak in een leerachterstand waardoor de schoolcarrière van deze kinderen gevaar loopt. Immers alle lessen worden aangeboden in taal. Ook de uitspraak kan problemen geven, waardoor het kind moeilijk verstaanbaar is voor anderen.

Vroegtijdige onderkenning in de voor- en vroegschoolse periode en begeleiding van de kinderen en hun ouders, bevordert de taalontwikkeling en verbetert de kansen van deze kinderen.

Hoe verloopt de normale spraak- taalontwikkeling

- 1 jaar: veel en gevarieerd brabbelen. Variaties in zowel klankpatroon als melodie
- 1,5 jaar: het zelf kunnen zeggen van tenminste 5 woordjes (papa, mama en nog 3 andere woordjes)
- 2 jaar: communiceren met twee-woorduitingen
- 3 jaar: spreken in 3-woorduitingen
- 4 jaar: spreken in eenvoudige, korte zinnen.
- 5 jaar: spreken in redelijk goed gevormde, ook lange zinnen

Screening en verwijzing

Sinds 2011 komt er door bezuinigingen geen logopedist meer via de GGD op de scholen om de kinderen te screenen.

De samenwerkende logopedisten van Roosendaal, Rucphen en Wouw hebben daarom een screeningslijst voor de leerkrachten van de groepen 1 t/m 4 samengesteld in de hoop dat deze gebruikt gaat worden. Er bestaat anders het gevaar dat de kinderen met een indicatie voor logopedie niet meer of te laat worden verwezen. Met alle gevolgen van dien.

I. Spraak

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- open mond gedrag (zit vaak met mond open)
- spreken met de tong tussen de tanden
- spreken niet of onvoldoende verstaanbaar
- vervangen, weglaten of vervormen van klanken
- Stotteren

2. Taal

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- onvoldoende woordenschat
- onsamenhangend vertellen
- onvoldoende begrijpen van opdrachten
- spreken in korte zinnen
- problemen in de interactie met anderen

3. Gehoor

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- niet of onvoldoende reageren als hij/ zij geroepen wordt
- onvoldoende auditieve vaardigheden
(analyse/synthese/discriminatie/geheugen)

4. Stem

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- schorre of hese stem

I. Spraak

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- open mond gedrag (zit vaak met mond open)
- spreken met de tong tussen de tanden
- spreken niet of onvoldoende verstaanbaar
- vervangen, weglaten of vervormen van klanken
- Stotteren

Lees- en spellingsvoorwaarden

**Is er sprake van:
Toelichting**

Ja/Nee

- problemen met de kleuren
- geen interesse in of moeite met het leren van letters
- moeite met het schrijven van de eigen naam
- moeite met rijmen
- moeite met het onthouden van de namen
- moeite met het onthouden van liedjes en versjes

Verwijzing

Er kan verwezen worden door:

- de huisarts
- de K.N.O-arts of een andere specialist
- de tandarts of orthodontist

Alle overige disciplines kunnen alleen signaleren. Zij verwijzen in eerste instantie naar de huisarts voor een verwijzing naar de logopedist.

Vergoeding

Logopedie wordt vergoed door de meeste Zorgverzekeraars en in de verzekering zit logopedie voor iedereen in het basispakket. Heeft uw logopedist een contract met uw zorgverzekeraar, dan brengt die de behandeling rechtstreeks bij uw zorgverzekeraar in rekening.

Wat doet de logopedist

Wat doet een logopedist?

Tijdens de eerste afspraak wordt met u besproken wat de invloed van de stoornis is op het dagelijks leven. De logopedist doet vervolgens uitgebreid onderzoek en bespreekt dit met u. Daarna wordt er een behandelplan gemaakt.

Ook geeft de logopedist adviezen en voorlichting. Zij coacht en begeleidt ouders of gezinsleden om hen bij de behandeling te betrekken. De patiënt krijgt namelijk oefeningen mee om ook thuis te doen. Ouders / gezinsleden kunnen de patiënt beter begeleiden als zij informatie over de stoornis hebben. Soms heeft de logopedist via e-mail of telefoon contact met de patiënt. Of er vindt behandeling plaats via internet. Een logopedische behandeling duurt meestal een half uur. De laatste minuten worden gebruikt voor rapportage en het verslag.

Sommige therapieën duren een uur, bijvoorbeeld in het geval van stotteren.

Handige websites

- www.kindentaal.logopedie.nl
- www.nvlf.nl
- www.iederlstem.nl
- www.gehoor.logopedie.nl
- www.stotteren.nl

Een logopedist vindt u bij:

- www.logopedistzoeken.nl

Filmpje

- Dankzij de logopedist